

SAN MARINO

Notatka informacyjna o współpracy gospodarczej z Polską

Podstawowe informacje

San Marino to enklawa na terenie Włoch o powierzchni 61,2 km² i liczbie ludności 33 745. Państwo to od 1400 roku określa się jako republikę. Ustój opiera się m.in. na Statucie z 1600 roku, którego unormowania obowiązują do dziś. Choć formalnie niezależna i niepodległa, Republika San Marino związana jest z Włochami od 1862 roku traktatem o przyjaźni, a od 1954 roku unią celną i walutową.

Władzę ustawodawczą w kraju sprawuje wybierana w wyborach powszechnych Wielka Rada Generalna złożona z 60 członków. Jej kadencja trwa 5 lat. Wielka Rada Generalna co 6 miesięcy mianuje pełniących rolę głowy państwa dwóch kapitanów regentów. Wybiera też Radę Dwunastu, która jest organem sprawiedliwości i zarazem sądem III instancji.

Władza wykonawcza jest w rękach Kongresu Stanu złożonego z 10 sekretarzy (ministrów).

Szefem rządu jest sekretarz stanu ds. politycznych i zagranicznych Luca Beccari.

W dniu 1 października 2023 roku miało miejsce wydarzenie zaprzysiężenia nowych Kapitanów Regentów SM Filippa Tamagniniego i Gaetana Troina, którzy sprawować będą ten urząd do 1 kwietnia 2024 r.

Gospodarka San Marino

Gospodarka San Marino nie zdołała w pełni ożywić od czasu kryzysu finansowego w 2008 r., a szacunki wzrostu zostały skorygowane w dół zarówno na rok 2017, jak i 2018, odpowiednio do 0,6% i 1,7%. W 2019 r. Wzrost oszacowano na 1,1%, a w 2020 r. w związku z pandemią COVID- 19 spadł on do -12,2%.

We wrześniu 2023 r. MFW opublikował komunikat nt. aktualnej sytuacji makroekonomicznej, finansowej i politycznej SM. W komunikacie podkreślono dobre wyniki gospodarcze SM utrzymujące się pomimo wstrząsów zewnętrznych i słabnącej gospodarki europejskiej. Aktywność gospodarcza wspierana jest głównie przez konkurencyjny sektor produkcyjny i dynamicznie rozwijającą się turystykę, która znacznie przekroczyła poziom sprzed pandemii.

Gospodarka San Marino, podobna do modelu bankowości offshore, załamała się po wprowadzeniu przez Włochy środków antypodatkowych i na tle słabego popytu zewnętrznego. Skumulowana recesja PKB San Marino od 2008 r. jest drugą najgorszą w Europie po Grecji. Chociaż kraj został ostatecznie usunięty z czarnej listy rajów podatkowych sporządzonej przez Włochy w lutym 2014 r., wskaźniki stabilności makroekonomicznej i finansowej nie uległy znaczącej poprawie od tego czasu.

Przetwórstwo przemysłowe jest wiodącym sektorem gospodarki kraju zarówno pod względem zatrudnienia (39,4%), jak i udziału w PKB (34,77% w 2020 r.). A następnie usługi (24% do PKB i 21,8% zatrudnienia). Kraj odwiedza co roku ok. 2 mln zwiedzających. Republika San Marino znajdowała się pod silną presją międzynarodową, aby zacieśnić współpracę z zagranicznymi organami podatkowymi i uczynić swój system bankowy bardziej przejrzystym. Wdrożono reformę podatkową, zwiększając

wysokość podatków dochodowych. San Marino ma wysoki standard życia i oferuje szereg świadczeń socjalnych, które przyczyniają się do dobrych warunków życia mieszkańców tego kraju. Bezrobocie w 2019 r. wynosiło 7,7% w 2019 r. wobec 8% w 2018 r. Pandemia spowodowała jego wzrost do 10,3% w 2020 r. , a w 2021 r. nieznacznie spadnie do 8,6%.

W październiku 2023 roku odnotowano przełomowy sukces, bowiem po kilkumiesięcznych negocjacjach zostało osiągnięte pomiędzy rządem, związkami zawodowymi i stowarzyszeniami pracodawców porozumienie w sprawie projektu reformy pracy. Osiągnięty kompromis dotyczy przepisów, które mają regulować umowy o pracę na czas określony, formy pracy tymczasowej, jak również zasady oddelegowywania pracowników. Projekt ustawy, której celem jest uelastycznienie zatrudnienia przy jednoczesnej ochronie pracowników nie powinien napotkać na trudności w parlamencie i powinien zostać zatwierdzony przed końcem roku.

Ramy prawno-traktatowe

Relacje Polski z San Marino reguluje Umowa o ustanowieniu stosunków konsularnych z dnia 3 grudnia 1979 roku oraz Umowa o ustanowieniu stosunków dyplomatycznych z dnia 14 listopada 1994 roku.

Najnowszym dokumentem dotyczącym współpracy dwustronnej jest Umowa o wymianie informacji w sprawach podatkowych, podpisana 31 marca 2012 roku.

Dwustronna wymiana handlowa

Obroty towarowe Polski z San Marino (w mln euro)

	2018	2019	2020	2021	2022	Dynamika 2022 2021	I-IX 2022	I-IX 2023	Dynamika I-IX 2023 I-IX 2022
Eksport	28,1	27,7	24,1	30,6	30,7	100%	27,2	27,2	100%
Import	7,6	8,5	8,3	8,2	11,3	138%	6,5	8,1	125%
Obroty	35,7	36,2	32,4	38,8	42,0	108%	33,7	35,3	105%
Saldo	20,5	19,3	15,8	22,4	19,4	x	20,7	19,1	x

Źródło: GUS

Wg danych GUS wynika, że w 2022 r. polskie towarowe obroty handlowe z San Marino wyniosły 42 mln EUR, co oznacza wzrost o 8% w stosunku do 2021 roku. Polski eksport wyniósł 30,7 mln EUR (+0,1% r/r), polski import 11,3 mln EUR (+38% r/r), a dodatnie saldo wyniosło 19,4 mln EUR.

Wg wstępnych danych GUS w okresie styczeń-wrzesień 2023 r. towarowe obroty handlowe z San Marino wyniosły 35,3 mln EUR, co oznacza wzrost o 5% w stosunku do analogicznego okresu 2022 roku. Polski eksport wyniósł 27,2 mln EUR (0% r/r), polski import 8,1 mln EUR (+25% r/r), a saldo wyniosło 19,1 mln EUR.

Główne grupy towarowe eksportowane do San Marino w 2020 r. (ogółem 24,1 mln EUR):

1. obuwie – 21 mln EUR
2. materiały i artykuły włókiennicze – 2,9 mln EUR

MINISTERSTWO ROZWOJU I TECHNOLOGII

3. drewno i wyroby z drewna – 1,4 mln EUR
4. maszyny i urządzenia elektryczne – 1,1 mln EUR
5. tworzywa sztuczne – 1,4 mln EUR
6. pozostałe produkty w nieznaczącej ilości

Główne grupy towarowe importowane z San Marino w 2020 r.:

1. maszyny i urządzenia mechaniczne – 4,7 mln EUR;
2. materiały i artykuły włókiennicze – 3,7 mln EUR;
3. produkty przemysłu chemicznego – 1,1 mln EUR;
4. pozostałe produkty.

Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

Narodowy Bank Polski nie odnotowuje na koniec 2022 r. polskich inwestycji w San Marino.

Narodowy Bank Polski nie odnotowuje również na koniec 2022 r. inwestycji sanmaryńskich w Polsce.

Dane kontaktowe

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Włoskiej

adres: Via P.P. Rubens, 20, 00197 Rzym

nr tel: +39 06 36204200 / fax: +39 06 3217895

e-mail: rzym.amb.sekretariat@msz.gov.pl

strona internetowa: www.rzym.msz.gov.pl

Opracowanie:

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

Ministerstwo Rozwoju i Technologii

Listopad 2023